

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АТОМНОЇ ТА ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Методичною радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 8 від «02» червня 2023 р.)

Ф-КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
для здобувачів ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою
«Цифрові технології в енергетиці»
за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки
(вступ 2023 року)
на 2023/2024 навчальний рік

УХВАЛЕНО:

Вченою радою НН ІАТЕ
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 7 від «30» січня 2023 р.)

Київ – 2023

ЗМІСТ

Стр.

Преамбула

Освітній компоненти 1-3 Ф-Каталогу з екзаменом

Апаратно-програмні засоби збору та обробки екологічної інформації	4
Соціально-економічний потенціал управління станом довкілля	5
Функціональне програмування: Erlang	6
Просторове моделювання на основі супутникових даних	7
Цифрова обробка зображень	8

Освітній компоненти 4-5 Ф-Каталогу з заліком

Нечітке моделювання та управління	9
Комп'ютерний моніторинг еко-енерго-економічних процесів і систем	10
Еколого-економічний ризик-менеджмент	11
Системи моніторингу стану мережі об'єктів у реальному часі	12

Преамбула

Відповідно до пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей відповідної освітньої програми. Обсяг вибіркового навчальних дисциплін становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня освіти.

Вибіркові дисципліни з Ф-Каталогу студенти обирають відповідно до «Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/185>)

Каталог містить анотований перелік освітніх компонентів, які пропонуються для обрання студентами другого (магістерського) рівня ВО згідно навчального плану на поточний навчальний рік.

Студенти, що навчаються за освітньо-професійною програмою, обирають освітні компоненти для другого семестру навчання (три з екзаменом та два із заліком).

Мінімальна кількість студентів в групі для вивчення освітнього компоненту за вибором складає 5 осіб.

Здійснення вибору студентами навчальних дисциплін зі сформованого Ф-Каталогу відбувається за графіком в інформаційній системі my.kpi.ua.

Для цього необхідно зробити наступне:

1. Зареєструватись на сайті <https://my.kpi.ua/>
2. У меню "Профіль" -> "Прив'язка даних" знайти своє прізвище, ввести свою дату народження і прив'язати (зберегти) дані. Ви отримаєте доступ до кабінету студента і зможете здійснити вибір дисциплін.

Далі відбувається опрацювання результатів вибору дисциплін та формування навчальних груп для вивчення кожного компонента Ф-каталога, враховуючи нормативну чисельність студентів у групі.

У разі неможливості сформувати навчальну групу нормативної чисельності для вивчення певної дисципліни, студентам надається можливість здійснити повторний вибір, приєднавшись до вже сформованих навчальних груп (друга хвиля вибору). Здобувач ВО, який знехтував своїм правом вибору, може бути записаний на вивчення навчальних дисциплін, обраних завідувачем випускової кафедри для оптимізації навчальних груп і потоків.

Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

Дисципліна	Апаратно-програмні засоби збору та обробки екологічної інформації
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	5 кредитів/ 150 годин (лекції – 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 96 годин)
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	У структурно-логічній схемі навчання дисципліна «Апаратно-програмні засоби збору та обробки екологічної інформації» розміщена у другому семестрі та викладається на базі вже відомих студентам курсів: «Моделювання впливу енергозберігаючих технологій на стан довкілля», «Засоби захисту інформації» і «Глобальні комп'ютерні мережі»
Що буде вивчатися	Математичні моделі цифрових фільтрів різних типів для первинної обробки даних. Спектральний аналіз даних в системах спостереження за екологічним станом довкілля
Чому це цікаво/треба вивчати	Метою навчальної дисципліни є підготовка фахівця, здатного вирішувати складні задачі і проблеми у галузі комп'ютерних наук та здійснювати інноваційну професійну діяльність
Чому можна навчитися (результати навчання)	Принципам побудови, технологіям проектування та впровадження програмно-технічних комплексів автоматичного збору екологічної інформації
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Знання необхідні для розробки програмних засобів з опитування, первинної обробки та аналізу сигналів датчиків в системах спостереження за екологічним станом довкілля
Інформаційне забезпечення	Матеріал до виконання практичних робіт розміщено в системі «Електронний Кампус КПІ»
Форма проведення занять	Лекції, практичні роботи
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Соціально-економічний потенціал управління станом довкілля
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	5 кредитів/ 150 годин (лекції – 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 96 годин)
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	Студенти вже прослухали такі дисципліни, як “Екологічний моніторинг”, “Екологія енерговиробництва”, “Еколого-економічна оптимізація виробництва”.
Що буде вивчатися	Сучасні методи та засоби оцінювання впливу соціально-екологічних чинників на сталий розвиток територіально-виробничих систем.
Чому це цікаво/треба вивчати	Вирішення глобальних соціально-демографічних, економічних і екологічних проблем сталого розвитку будь-якої держави не можливо без розробки і використання різноманітних комп’ютерних систем моніторингу. Розробка таких систем потребує знання предметної області щодо концептуально-методичних основ розробки системи критеріїв і показників ефективності соціально-економічних та екологічних управлінських рішень.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> – формувати інформаційну систему бази даних показників рівня соціально-економічного і екологічного потенціалу та безпеки; – розробляти методичне забезпечення аналітичного блоку системи моніторингу ефективності соціально-економічних та екологічних управлінських рішень; – створювати інтелект-карти для представлення своїх ідей, концепцій у логічно-структурованому вигляді.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Розробляти концептуальну основу інформаційно-аналітичної системи моніторингу ефективності соціально-економічних та екологічних рішень на різних ієрархічних рівнях управління.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, два навчальних посібника (електронне видання), презентація
Форма проведення занять	Лекції, комп’ютерний практикум.
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Функціональне програмування: Erlang
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	5 кредитів/ 150 годин (лекції – 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 96 годин)
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	Загальні знання та навички в межах освітньої програми бакалавра галузі 12 «Інформаційні технології»
Що буде вивчатися	В дисципліні вивчаються концептуальні підходи та методи функціонального програмування. Програмним засобом виконання завдань комп'ютерного практикуму є Erlang/OTP
Чому це цікаво/треба вивчати	Оволодіння навичками програмування на мові Erlang, пристосованої для реалізації паралельних розподілених систем, які здатні обслуговувати мільйони підключень.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отримати знання методів та навички застосування засобів функціонального програмування. 2. Оволодіти технікою послідовного програмування на мові Erlang. 3. Реалізовувати паралельні обчислення на мові Erlang.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність застосовувати методи, конструкції та засоби функціонального програмування для розробки високорівневих, розпаралелених застосунків, зокрема призначених для роботи в реальному часі.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, навчальний посібник (електронне видання)
Форма проведення занять	Лекції, комп'ютерний практикум
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Просторове моделювання на основі супутникових даних
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	5 кредитів/ 150 годин (лекції – 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 96 годин)
Мова викладання	Українська (англійська)
Вимоги до початку вивчення	Рівень бакалавра
Що буде вивчатися	Предметом дисципліни є вивчення методів отримання та візуалізації супутникових геоінформаційних даних, геометричне моделювання об'єктів навколишнього середовища.
Чому це цікаво/треба вивчати	Географічні інформаційні системи є важливим інструментом збереження, аналізу та моніторингу еколого-економічних даних. На даний час супутники є основним джерелом геоінформаційних даних. Просторове моделювання надає можливість працювати з даними, беручи до уваги рельєф місцевості та архітектурні об'єкти
Чому можна навчитися (результати навчання)	Проектувати математичне, лінгвістичне, інформаційне і програмне забезпечення інформаційних систем, розробляти інформаційні системи, комплекси та мережі.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність до удосконалення та розробки алгоритмів комп'ютерної графіки, уміння застосовувати їх під час створення реалістичних зображень об'єктів навколишнього середовища для систем комп'ютерної графіки.
Інформаційне забезпечення	Навчальний посібник, довідкова література, фахові періодичні видання згідно з програмою навчальної дисципліни та робочою програмою кредитного модулю.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття.
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна 1	Цифрова обробка зображень
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	5 кредитів/ 150 годин (лекції – 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 96 годин)
Мова викладання	українська
Вимоги до початку вивчення	Знання основ вищої математики, дискретної математики, знання з курсу “Чисельні методи”, знання основ штучного інтелекту.
Що буде вивчатися	В рамках дисципліни будуть вивчатися загальні підходи до розробки систем обробки зображень та комп’ютерного зору, розробки та використання нейронних мереж для задач класифікації та розпізнавання образів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Знання методів і алгоритмів роботи з зображеннями дозволяють створювати програмне забезпечення для покращення, реконструювання як зображень, так і відео, використовувати сучасні методи роботи з нейронними мережами.
Чому можна навчитися (результати навчання)	В результаті засвоєння курсу "Цифрова обробка зображень" студенти будуть вміти застосувати принципи, методи і алгоритми обробки зображень, здійснювати науково-дослідну роботу в області комп’ютерних зору, застосовувати методи обробки зображень для розпізнавання та інтерпретації зорових образів для прийняття рішень та керування поведінкою автономних технічних систем
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набутими знаннями і уміннями можна скористатися при необхідності створення систем комп’ютерних зору, використанні методів обробки та покращення зображень, застосовувати нейронні мережі різного типу та архітектури для вирішення задач прогнозування, класифікації та розпізнавання образів.
Інформаційне забезпечення	Навчальна програма дисципліни, робоча навчальна програма кредитного модуля, рейтингова система оцінювання, навчальні посібники до виконання комп’ютерних практикумів в електронному вигляді, навчальні посібники до курсу в друкованому вигляді
Форма проведення занять	Лекції, комп’ютерні практикуми
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Нечітке моделювання та управління
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	4 кредити/ 120годин (лекції 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 66 годин)
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	Основи програмування та моделювання систем
Що буде вивчатися	Основні поняття та визначення теорії нечітких (fuzzy) множин, нечіткої логіки, методика нечіткого моделювання та розробки програмного забезпечення для реалізації нечіткого управління.
Чому це цікаво/треба вивчати	Fuzzy logic є одним з найбільш популярних засобів штучного інтелекту, який знайшов широке застосування в сучасних технічних та програмних системах, починаючи з побутових приладів і закінчуючи управлінням космічними апаратами. Завдяки простоті застосування і наближенню до людської логіки, fuzzy системи характеризуються високою швидкістю розробки при хороших показниках результатів впровадження. Тому фахівці, які планують розробляти програмне забезпечення для інтелектуальних комп'ютерних систем, мають володіти методикою нечіткого моделювання та управління.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Методології нечіткого моделювання, проектуванню Fuzzy систем та розробці їх програмного забезпечення
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Набуті знання та вміння дозволяють розробляти програмне забезпечення для інтелектуальних комп'ютерних систем управління та підтримки прийняття рішень на основі нечіткої логіки
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програма, завдання до лабораторних робіт
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Комп'ютерний моніторинг еко-енерго-економічних процесів і систем
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	4 кредити/ 120годин (лекції 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 66 годин)
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	Рівень бакалавра
Що буде вивчатися	Сучасні технології розробки програмного забезпечення в сфері моніторинг екологічних, соціальних та економічних процесів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Сьогодні для більшості розвинених країн світу дуже гостро стоїть питання забруднення навколишнього середовища та негативного впливу на стан здоров'я населення. Провідні фірми та організації світу (IBM, ЕЕА, UNDP тощо) займаються розробкою технічних рішень та потребують спеціалістів інформаційних технологій для проведення аналізу, оцінки, прогнозування та моделювання стану довкілля в реальному часі.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Дізнається про основні характеристики апаратного та програмного забезпечення, необхідних для проведення моніторингу. Проектувати та розробляти програмне забезпечення для проведення комп'ютерного моніторингу.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Отримані знання та уміння можна використовувати при проектуванні та розробці програмного і апаратного забезпечення систем для проведення комп'ютерного моніторингу екологічних, соціальних та економічних процесів.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, навчальний посібник.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття.
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Еколого-економічний ризик-менеджмент
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	4 кредити/ 120годин (лекції 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 66 годин)
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	Студенти вже прослухали такі дисципліни, як “Екологічний моніторинг”, “Екологія енерговиробництва”, “Еколого-економічна оптимізація виробництва”,
Що буде вивчатися	Сучасні методи загального оцінювання ризиків, що використовуються в міжнародній і вітчизняній практиці і напрямів їх мінімізації
Чому це цікаво/треба вивчати	Ризик є необхідною складовою людської діяльності, коли існує невпевненість у майбутніх результатах того чи іншого рішення, процесу. Тому ризик-менеджмент широко використовується у всіх сферах життєдіяльності
Чому можна навчитися (результати навчання)	– обґрунтувати вибір методичної бази оцінювання ризиків в залежності від типу задач на основі аналізу переваг і недоліків методів, а також із використанням методів експертної оцінки; – графічне відображення результатів аналізу причин та наслідків ризиків; – визначати еколого-соціально-економічну вартість ризику
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Розробляти програмні засоби аналізу ризиків для різних типів задач
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, два навчальних посібника (електронне видання), авторські програмні продукти графічного відображення результатів аналізу причин та наслідків ризиків, сайт eco-risk.kpi.ua
Форма проведення занять	Лекції, комп’ютерний практикум
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Системи моніторингу стану мережі об'єктів у реальному часі
Кафедра, яка забезпечує викладання	Цифрові технології в енергетиці (ЦТЕ)
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс, семестр	Перший курс, другий семестр
Обсяг	4 кредити/ 120годин (лекції 36 годин, лабораторні роботи – 18 годин, СРС – 66 годин)
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	«Операційні системи», «Програмування», «Бази даних», «Математичний аналіз»
Що буде вивчатися	Особливості систем реального часу, методи оцінки часу виконання та реакції систем реального часу на зовнішні події.
Чому це цікаво/треба вивчати	Кожне підприємство має безліч бізнес-процесів та технічних пристроїв, що потребують автоматизацію роботи, спостереження та аналіз стану в реальному часі для своєчасної реакції на зовнішні події. Даний дозволить розширити навички проектування та розробки сучасного програмного забезпечення.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти отримають необхідні знання та навички для проектування та розробки систем реального часу, а також індустріальних вбудованих систем реального часу в інфраструктурі підприємств
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Отримують знання про технології розробки програмного забезпечення для розподілених вбудованих систем реального часу та інтелектуальних систем управління технічними пристроями та вміння розробляти такі системи.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, навчальний посібник (друковане та електронне видання).
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття.
Семестровий контроль	Залік